

Svar (6/9 04)

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg kan oplyse følgende om de gældende lovbestemmelser m.v. om elevers fravær fra undervisningen, herunder fravær på grund af de såkaldte »genopdragsrejser«:

Det fremgår af folkeskolelovens § 32, at: *»Et hvert barn, der bor her i landet, er undervisningspligtigt efter reglerne i §§ 33-35, medmindre det omfattes af bestemmelser om undervisningspligt i anden lovgivning. Det samme gælder børn, der skal opholde sig her i landet i mindst 6 måneder.«*

Ifølge folkeskolelovens § 33, stk. 1, medfører undervisningspligten *»pligt til at deltage i folkeskolens undervisning eller i en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.«*

Undervisningspligten indebærer blandt andet, at fravær, der ikke er begrundet i sygdom, skal godkendes af skolen. I modsat fald er der tale om ulovligt fravær.

Ifølge folkeskolelovens § 35 skal forældremyndighedens indehaver eller den, der faktisk sørger for barnet, medvirke til, at barnet opfylder undervisningspligten, og må ikke lægge hindringer i vejen herfor.

Det er skolens leder, som påser, at eleverne deltager i undervisningen. Hvis en elev er udeblevet fra undervisningen, skal forældrene mundtligt eller skriftligt oplyse skolen om grunden hertil. Hvis udeblivelsen skyldes sygdom af mere end 2 ugers varighed, kan skolen forlange lægeattest, jf. folkeskolelovens § 39.

Skolen har således ret til at kende årsagen til en elevs fravær og pligt til at undersøge baggrunden for fraværet, hvis forældrene ikke selv oplyser om årsagen. Dette skyldes også skolens pligt til at iværksætte sygeundervisning.

Endvidere fremgår det af folkeskolelovens § 40, stk. 1, 1. pkt., at det er kommunalbestyrelsen, som skal påse, at alle undervisningspligtige børn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Ved en ændring af folkeskoleloven i indeværende folketingssamling (lov nr. 360 af 19. maj 2004) blev der indsat en bemyndigelse til at fastsætte regler om registrering af elevers fravær fra undervisningen samt regler om, hvordan der skal reageres på fravær.

Disse regler er fastsat i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 822 af 26. juli 2004 om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen.

Bekendtgørelsen indeholder følgende elementer:

- Regler om iværksættelse af ensartet registrering af elevers fravær på landets skoler. Registreringen vil kunne danne basis for, at skolerne og de kommunale skolemyndigheder kan følge udviklingen nøje og sikre opmærksomhed om fraværet.
- Regler om, hvordan der reageres på fravær på grund af sygdom eller lignende.
- Regler om reaktionen ved ulovligt fravær. Reglerne skal sikre en dialog om en tidlig indsats for imødegåelse af fravær. Ved at styrke dialogen mellem skole og hjem øger skolen forældrenes forståelse for vigtigheden af børnenes deltagelse i undervisningen.
- Er det ikke muligt at skabe den nødvendige dialog med familien, og skønner de kommunale skolemyndigheder, at barnet har behov for særlig støtte, har de kommunale skolemyndigheder pligt til at kontakte de sociale myndigheder i henhold til Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1092 af 8. december 2000 om underretningspligt over for kommunen efter lov om social service. Underretningen til de sociale myndigheder kan i sin yderste konsekvens medføre, at barnet tvangsmæssigt fjernes fra hjemmet.

Hvis skolen får oplysning om, at en elev opholder sig i udlandet eller kan formodes at opholde sig i udlandet, skal skolens leder give meddelelse herom til kommunalbestyrelsen i henhold til reglerne i Socialministeriets bekendtgørelse om meddelelser efter § 24 a i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. På baggrund af meddelelsen træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at udbetale børnetilskud m.v. er til stede.

For så vidt angår elevers fravær på friskole og private grundskoler skal jeg oplyse, at skolens leder skal påse, at de undervisningspligtige elever deltager i undervisningen. Hvis en elev ikke opfylder undervisningspligten, indberetter skolen det til kommunalbestyrelsen i elevens bopælskommune. Disse regler fremgår af § 6 stk. 2, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. (lovbekendtgørelse nr. 759 af 5. juli 2004).

For efterskolerne er det fastsat, at skolerne skal give de kommuner, hvor undervisningspligtige elever er tilmeldt folkeregistret, meddelelse om optagelse og kurssets varighed. Forlader disse elever skolen inden kurssets afslutning, eller opfylder de ikke undervisningspligten, skal